

KREATIVITET & IVÆRKSÆTTERI

Milepæle og mål

SÆTTE REALISTISKE OG MÅLBARE MÅL

Velkommen til School To Go og dagens undervisning!

Dette er et forløb i faget "Kreativitet og Iværksætteri" i tre episoder om "Milepæle og mål", med de tre temaer, nemlig: "Sætte realistiske og målbare mål", "Opdeling af projektet i håndterbare milepæle" og til sidst "Spring og justering af fremskridt mod mål". Der vil både være lytte-tekster og øvelser i episoderne.

Introduktion

Forestil dig, at du står ved foden af et bjerg, som du skal bestige. Dette bjerg repræsenterer en drøm, en idé eller et projekt, du ønsker at realisere. Men hvordan når du toppen på den mest effektive måde?

Her kommer begrebet om målepæle og mål i spil. I projektledelsens verden ligner disse målepæle små skilte eller markeringspunkter på vejen mod bjergets top. De hjælper dig med at navigere, erkende fremskridt, og de sikrer, at du bevæger dig i den rigtige retning. Ved at sætte realistiske og målbare mål sikrer du, at du kan tage ét skridt ad gangen uden at blive overvældet af bjergtoppens tilsyneladende utilnærmelighed.

Nu spørger du måske: "Hvorfor er iværksætteri vigtigt i skolen?" Tænk på iværksætteri som færdigheden i at se muligheder, tage initiativ og omdanne idéer til virkelighed. I en verden, der konstant forandrer sig, vil evnen til at tænke innovativt, håndtere risici og udnytte muligheder blive afgørende for din fremtidige succes, uanset hvilket felt du vælger at beskæftige dig med.

Ved at inkludere iværksætteri som fag i skolen forbereder vi dig og dine klassekammerater på at blive fremtidens beslutningstagere, kreative tænkere og problemløsere. Det handler ikke kun om at starte virksomheder, men også om at udvikle et mindset, hvor du ser muligheder i stedet for begrænsninger.

Så uanset om du drømmer om at lancere en startup, lede projekter eller blot ønsker at forstå verden bedre, vil kendskabet til projektledelse og iværksætteri ruste dig med værktøjerne til at forvandle dine drømme til virkelighed.

Mål for undervisningen:

- Jeg skal kunne identificere forskellen mellem et målbart og et ikke-målbart mål.
- Jeg skal kunne genkende eksempler på realistiske mål.
- Jeg skal kunne forklare, hvorfor det er vigtigt at have målbare og realistiske mål.
- Jeg skal kunne omsætte en generel idé eller et ønske til et målbart og realistisk mål.
- Jeg skal kunne vurdere et givet måls realisme og målbarhed.
- Jeg skal kunne kombinere flere mindre mål for at skabe et overordnet projektmål.
- Jeg skal kunne reflektere over egne målsætninger og justere dem baseret på feedback.

Realistiske og Målbare Mål

Forestil dig, at du har sat dig for at bygge et sejt skaterampe i din baghave. Du er super begejstret og kan ikke vente med at komme i gang. Men hvor starter du?

Realistiske Mål:

Forestilling: Du vil gerne bygge den største skaterampe i byen, som strækker sig helt op til himlen!

Realistisk: Med dit budget, tid og færdigheder kan du måske bygge en rampe, der er 2 meter høj og 4 meter lang. Det vil stadig være en fantastisk rampe, men det er inden for dine muligheder at opnå det.

At sætte realistiske mål i projektledelse handler om at forstå, hvad der er muligt med de ressourcer, tid og færdigheder, du har til rådighed. Det handler ikke om at sætte barren lavt, men om at sikre, at du ikke bliver skuffet eller opgiver, fordi du har sat et urealistisk mål.

Målbare Mål:

Ikke-målbart mål: "Jeg vil bygge en sej skaterampe."

Målbart mål: "Jeg vil bygge en skaterampe, der er 2 meter høj og 4 meter lang, inden den 1. september."

Kan du se forskellen? Ved at sætte specifikke tal og en deadline gør du dit mål målbart. Det betyder, at du konkret kan se, om du har nået dit mål eller ej, når den 1. september kommer. I projektledelse vil målbare mål hjælpe dig med at spore dine fremskridt og justere kursen, hvis det er nødvendigt.

Opsummering:

Tænk på projektledelse som at bygge din drømme-skaterampe. For at gøre det succesfuldt skal du vide nøjagtigt, hvad du vil opnå (målbart mål), og det skal være noget, du faktisk kan bygge med de ting, du har (realistisk mål). Så kan du begynde at planlægge, hvilke trin du skal tage, og hvad du skal bruge for at gøre din drøm til virkelighed!

Hvilke metoder/værktøjer er der til at sætte realistiske og målbare mål?

At sætte mål kan lyde simpelt ved første øjekast, men at have de rette metoder og værktøjer kan gøre en enorm forskel. Her er en enkel forklaring til en 17-årig om, hvilke metoder og værktøjer man kan bruge:

1. S.M.A.R.T.-metoden:

Dette er en populær metode til at sætte mål, der er:

- **Specifikke (Specific):** Vær præcis om, hvad du vil opnå. I stedet for "Jeg vil blive bedre til at spille guitar", prøv "Jeg vil lære at spille 'Stairway to Heaven' på guitar."
- **Målbare (Measurable):** Sørg for, at du kan måle dit fremskridt. F.eks. "Jeg vil øve 30 minutter hver dag."
- **Attainable (Opnåelige):** Dit mål skal være realistisk. Det er okay at stræbe højt, men sørg for, at det er noget, du rent faktisk kan opnå.
- **Relevant (Relevant):** Målet skal være relevant for dig. Hvis du ikke rigtig bryder dig om rockmusik, hvorfor så lære 'Stairway to Heaven'?
- **Tidsbestemt (Time-bound):** Sæt en deadline. "Jeg vil lære at spille sangen inden udgangen af december."

2. Backward Planning (Baglæns planlægning):

Forestil dig, at dit mål er destinationen på et kort. Nu, hvor du ved, hvor du vil hen (dit mål), start ved slutpunktet og arbejd baglæns for at udtænke hvert skridt, du skal tage for at komme dertil.

3. SWOT-analyse:

SWOT står for Strengths (Styrker), Weaknesses (Svagheder), Opportunities (Muligheder) og Threats (Trusler). Ved at analysere disse kan du bedre forstå, hvad du har at arbejde med (dine styrker), hvad du skal forbedre (dine svagheder), hvad der kan hjælpe dig med at nå dit mål (muligheder), og hvad der kan stå i vejen (trusler).

4. Visualisering:

Forestil dig, hvordan det vil føles, når du har opnået dit mål. Hvordan ser du ud? Hvordan føles det? Dette kan motivere dig til at tage skridtene for at gøre det til virkelighed.

5. Dagbog/Journal:

Skriv dine mål ned, og hold styr på dit fremskridt i en dagbog eller journal. Forskning viser, at du er mere tilbøjelig til at opnå dine mål, hvis du skriver dem ned.

Opsummering:

At sætte realistiske og målbare mål handler ikke kun om at sige, hvad du vil gøre. Det handler om at forstå, hvorfor det er vigtigt for dig, at sikre dig, at det er opnåeligt, at planlægge, hvordan du vil gøre det, og at tage skridt hver dag for at komme tættere på det. Brug de metoder og værktøjer, der fungerer bedst for dig, og husk, at rejsen mod dit mål kan være lige så værdifuld som at nå det!

Hvorfor skal man sætte realistiske og målbare mål i projektledelse?

Forestil dig, at du vil arrangere den fedeste fest for dine venner. Du vil have live-musik, masser af snacks, og en DJ. Men, hvis du ikke har et klart mål og en plan, kan det hurtigt blive overvældende.

Realistiske Mål:

Hvis du aldrig har arrangeret en fest før, vil det være en kæmpe opgave at have en 5-dages festival med internationale musikstjerner. Men en aften med en lokal DJ og nogle af dine musikalske venner? Det er mere realistisk!

Målbare Mål:

I stedet for blot at sige, "Jeg vil have en fed fest", kan du sige, "Jeg vil have en fest med 50 gæster, en DJ, og tre forskellige snack-typer, og det hele skal være klar den 1. juni."

- Fordele ved at sætte realistiske og målbare mål:
- Fokus og Retning: Ligegyldigt hvor stor en drøm du har, hjælper klare mål med at bryde den ned i håndterbare trin.
- Motivation: At se små succeser på vej mod dit mål holder dig motiveret.
- Bedre Ressourcestyring: Når du ved, hvad du vil opnå, kan du bedre beslutte, hvordan du bruger din tid, dit budget, og andre ressourcer.
- Måle Fremskridt: Målbare mål gør det let at se, hvor langt du er kommet, og hvad der stadig mangler.
- Mindre Stress: At vide, hvad du arbejder imod, og at det er opnåeligt, kan reducere stress og usikkerhed.

Ulemper, hvis man ikke sætter realistiske og målbare mål:

- Manglende Retning: Uden klare mål kan du ende med at spille tid og ressourcer uden rigtig at komme nogen vegne.
- Skuffelse: Hvis du sætter urealistiske mål, risikerer du at blive skuffet, når de ikke opfyldes.

- Mangel på Motivation: Hvis du ikke kan se dit fremskridt, fordi dine mål ikke er målbare, kan du miste motivationen til at fortsætte.

Tænk på projektledelse som et værktøj til at hjælpe dig med at gøre store drømme til virkelighed. Ligegyldigt hvor spændende eller kompleks en opgave er, vil realistiske og målbare mål gøre det lettere at navigere og opnå succes.

Hvordan kan man sætte et realistisk mål for et projekt?

Eksempel: Arrangering af en skolefest

Situation: Du vil arrangere en skolefest for at fejre afslutningen på skoleåret.

Sådan sætter du et realistisk mål:

- Undersøg, hvad der er muligt: Tjek skolens regler og find ud af, hvor mange elever der sandsynligvis vil deltage, hvilke datoer er tilgængelige for festen, og hvilket budget du har til rådighed. Lad os sige, du finder ud af, at du har et budget på 5.000 kroner, og skolens aula kan rumme 200 elever.
- Definer dit primære mål: I stedet for at sige "Jeg vil lave den bedste fest", kan du sige "Jeg vil arrangere en skolefest i skolens aula for 200 elever med en DJ og snacks inden for et budget på 5.000 kroner."
- Bryd det ned: Hvordan vil du bruge de 5.000 kroner? Måske beslutter du, at 3.000 kroner går til en DJ, 1.500 kroner til snacks og drikkevarer, og de sidste 500 kroner til dekoration.
- Sæt en tidsramme: Bestem hvornår festen skal finde sted, og hvornår alle forberedelser skal være klar. "Jeg vil holde festen den 20. juni, og alt fra booking af DJ til indkøb af snacks skal være klart senest den 15. juni."
- Evaluer dit mål: Tænk over, om målet virkelig er realistisk. Har du tid nok til at forberede alt? Er budgettet realistisk for det, du vil opnå? Hvis noget føles urealistisk, skal du justere dit mål. Måske finder du ud af, at du har brug for hjælp til organisationen, eller at du skal skære ned på nogle af omkostningerne.

Når du vil sætte et realistisk mål for et projekt, skal du først og fremmest kende dine ressourcer (tid, penge, hjælp), specificere præcis hvad du vil opnå, opdele opgaven i mindre skridt, og så sørge for, at du har en klar tidsramme. Og vigtigst af alt, husk altid at evaluere og justere dit mål undervejs, hvis det er nødvendigt.

Hvad skal man gøre, hvis man ikke når sit mål ?

At ikke nå sit mål kan være skuffende, men det er også en mulighed for at lære og vokse. Hvis du ikke når dit mål, er der flere trin og overvejelser, du kan tage i betragtning:

1. Reflekter over situationen:

Først og fremmest, giv dig selv tid til at tænke over, hvad der gik galt. Var der uforudsete omstændigheder? Har du undervurderet opgaven, eller overset vigtige skridt i processen?

2. Evaluer dit mål:

- Var målet realistisk fra starten?
- Havde du de nødvendige ressourcer (tid, penge, viden, hjælp)?
- Var der eksterne faktorer, som påvirkede udfaldet, og som du ikke havde kontrol over?

3. Bestem næste skridt:

Afhængig af din refleksion og evaluering kan du overveje følgende muligheder:

- Sæt et mere realistisk mål: Hvis du indser, at dit oprindelige mål var for ambitiøst, kan du justere det for at gøre det mere opnåeligt. For eksempel, hvis dit mål var at løbe en maraton på under 4 timer, men din bedste tid efter måneders træning er 4,5 timer, kan et nyt mål være at løbe under 4 timer og 15 minutter.
- Arbejd hårdere eller anderledes: Måske opdager du, at du kunne have investeret mere tid, eller at en anden tilgang kunne have været mere effektiv. I så fald kan du beslutte at intensivere dine bestræbelser eller ændre din strategi.
- Søg hjælp eller uddannelse: Måske manglede du en bestemt færdighed, viden eller ressource for at opnå dit mål. Overvej at tage kurser, finde en mentor, eller arbejde sammen med andre.
- Re-evaluer, om målet stadig er relevant: Det er okay at ændre retning, hvis du indser, at målet ikke længere er relevant for dig, eller hvis dine prioriteringer har ændret sig.
- Giv dig selv en pause, men giv ikke op: Det er vigtigt at anerkende og acceptere dine følelser af skuffelse, men også at huske, at alle støder på forhindringer. At tage en pause giver dig tid til at genoplade, men betyder ikke nødvendigvis, at du giver op. Efter pausen kan du vende tilbage med fornyet energi og en ny plan.

Husk:

Misligholdelse er en naturlig del af livet og læringsprocessen. Mange succesfulde mennesker har stået over for utallige nederlag, før de opnåede succes. Det vigtigste er, hvordan du reagerer på disse nederlag, og hvad du tager med dig fra dem.

Lad os høre en case.

En kendt case inden for iværksætteri, der demonstrerer værdien af at sætte realistiske og målbare mål, er historien om Brian Chesky og Joe Gebbia, grundlæggerne af Airbnb.

Case: Airbnb

Baggrund: I 2007 stod Brian Chesky og Joe Gebbia over for en økonomisk udfordring: De kunne ikke betale huslejen for deres lejlighed i San Francisco. For at tjene ekstra penge kom de på en idé: Hvorfor ikke udleje deres stue som en midlertidig soveplads til designkonferencegæster, da hotellerne i byen var fuldt bookede?

Mål 1: Validering af ideen

- Realistisk: Frem for at forsøge at konkurrere direkte med store hotelkæder eller skabe en global platform med det samme, besluttede de at starte småt.
- Målbart: De ville tilbyde air mattresses (luftmadrasser) i deres stue, inklusive morgenmad, til tre gæster for en designkonference. Dermed blev navnet "Air Bed & Breakfast" eller Airbnb født.

Resultat: De havde tre gæster, og ideen blev valideret.

Mål 2: Skalere idéen

- Realistisk: Efter succesen med deres første gæster, besluttede de at skabe en hjemmeside, der ville gøre det muligt for andre at tilbyde lignende oplevelser i deres egne hjem.
- Målbart: I starten fokuserede de på store begivenheder i byer, hvor hotelkapacitet ofte blev udsolgt, som for eksempel politiske konventioner.

Resultat: Airbnb begyndte at få trækraft og tiltrække flere værter og gæster.

Mål 3: Finansiering

- Realistisk: For at få kapital til at udvide virksomheden besluttede de sig for at skabe specielle "cereal boxes" med præsidenttema under 2008-valget i USA

og solgte dem. Dette gav dem ikke kun nødvendig kapital, men også opmærksomhed fra investorer.

- Målbart: De ønskede at sælge et bestemt antal kasser for at dække deres umiddelbare finansielle behov.

Resultat: De solgte kasserne, tjente over \$30,000, og fik vigtige investorer interesserede i deres koncept.

I dag er Airbnb en global platform med millioner af værter og gæster, der bruger tjenesten. Men det startede alt sammen med små, realistiske og målbare mål, der førte til større og større succeser.

Hvornår er det vigtigt at sætte målbare og realistiske mål i projektledelse?

Forestil dig, at du vil arrangere en stor fest for dine venner. Hvis du bare siger: "Jeg vil lave den fedeste fest nogensinde!", lyder det sejt, men hvad betyder det egentlig? Hvordan ved du, hvad du skal gøre, eller om festen blev en succes? Dette er hvor målbare og realistiske mål kommer ind.

1. Tidspunkt:

- Starten af projektet. Inden du overhovedet begynder på festplanlægningen, skal du vide, hvad du præcis vil opnå. Det er ligesom at tænke over festens tema, hvem du vil invitere, og hvad du vil lave.

2. Undervejs i projektet:

- Midt i planlægningsprocessen. Hvis du beslutter, at du vil have en DJ, snacks og en fotoboks, skal du gøre det klart, hvor meget du vil bruge på hver del, og hvordan du vil få det hele til at ske. Uden klare mål kan du ende med at overskride dit budget eller glemme vigtige detaljer.

3. Mod slutningen af projektet:

- Evaluering. Efter festen vil du gerne vide, om det var en succes. Var musikken god? Var der nok mad? Hvis du havde klare mål, som at "90% af gæsterne skal danse" eller "alle skal have mindst to snacks", kan du nemt måle, om festen levede op til dine forventninger.

Hvorfor er det vigtigt at have realistiske og målbare mål i projektledelse?

- Motivation: Ligesom når du spiller et videospil, vil du gerne have klare missioner eller niveauer at fuldføre. Mål giver dig en retning og noget at arbejde hen imod.

- **Styring:** Klare mål hjælper dig med at fokusere din energi og ressourcer. Det er ligesom at have en indkøbsliste, når du går i supermarkedet; det forhindrer dig i at blive distraheret og sikrer, at du får, hvad du har brug for.
- **Evaluering:** Efter dit projekt (eller fest) kan du se tilbage og afgøre, hvad der gik godt, og hvad der kunne have været bedre. Mål hjælper dig med at se, hvad du har opnået.

I sidste ende handler det om at gøre dit projekt (eller fest) til en succes ved at vide nøjagtigt, hvad du vil, hvordan du får det, og hvordan du ved, at du har gjort et godt job.

Nu er det tid til at lave et par opgaver og tænke over hvad vi lige har lært.

Opgave:

1. Skriv tre drømme eller ønsker, du har for fremtiden. Omdan nu disse drømme til målbare og realistiske mål.
2. I grupper, udveksl jeres mål og diskuter, om de er realistiske og hvorfor.
3. Giv et eksempel på et mål, du tror er for stort eller urealistisk. Drøft i klassen, hvordan dette mål kan brydes ned til mindre, mere håndterbare trin.
4. Lav en liste over fem ting, du vil opnå dette skoleår. Sørg for, at hvert mål er både målbart og realistisk.

Når du har besvaret disse spørgsmål, er episoden slut.

Her starter ideerne til lærerne.

Ideer til læreren

- **Gæstetaler:** Overvej at invitere en lokal iværksætter eller en sportsudøver til at tale om, hvordan de satte og opnåede deres mål.
- **Interaktive øvelser:** Brug apps eller online værktøjer, der kan hjælpe eleverne med at strukturere og følge op på deres mål.
- **Gruppenprojekt:** Lad eleverne planlægge et lille "projekt" med realistiske og målbare mål, f.eks. at arrangere en klassefest eller en fundraiser.
- **Feedback sessioner:** Give eleverne mulighed for løbende at præsentere deres mål for klassen og få feedback.
- **Selvreflektion:** Opfordr eleverne til løbende at reflektere over deres fremskridt i forhold til deres mål. Dette kan gøres gennem dagbogsskrivning eller en digital portfolio.
- **Vurderingsmetoder:** Overvej alternative metoder til at vurdere elevernes forståelse, som f.eks. præsentationer, portfolioarbejde eller interviews frem for traditionelle tests.